

Postkvalifikační vzdělávání sester v urologii

Bc. et Bc. Pavlína Potůčková, Mgr. Bc. Hana Novotná

Urologická klinika 2. LF UK a FN Motol, Praha

V České republice je omezený přístup sester k postkvalifikačnímu vzdělávání v oblasti urologie ve srovnání s některými zahraničními zeměmi. Tyto země umožňují sestřím poskytovat rozsáhlou péči, včetně předepisování léků, což v České republice není obvyklé. Studie zdůrazňují, že rozšíření kompetencí sester v urologii přináší zlepšení klinických výsledků a efektivnější poskytování služeb. Překážky však zahrnují nejednotnost v označení rolí sester a absenci regulačního orgánu v České republice. Podpora ze strany zdravotnického týmu a profesních organizací je klíčová pro úspěch rozvoje této oblasti.

Klíčová slova: specializační vzdělávání sester, urologické ošetřovatelství, kompetence.

Post-qualification education of nurses in urology

In the Czech Republic, nurses have limited access to post-qualification training in urology compared to some foreign countries. These countries allow nurses to provide extensive care, including prescribing medications, which is not common in the Czech Republic. Studies highlight that expanding nurses' competencies in urology results in improved clinical outcomes and more efficient service delivery. However, barriers include inconsistency in the nurse role designation and the absence of a regulatory body in the Czech Republic. Support from the health care team and professional organizations is critical to the success of the development of this field.

Key words: specialist nurse education, urological nursing, competencies.

V České republice existují různé možnosti postkvalifikační specializace pro sestry, ale ten, kdo má zájem specializovat se na urologické ošetřovatelství, má možnosti dalšího vzdělávání v oboru poměrně omezené. Urologie je sice u nás součástí specializace v oboru chirurgické ošetřovatelství, ale pokud se podíváme dále do Evropy, zjistíme, že sestry v některých zahraničních zemích mají možnost stát se sestrami specialistkami v urologii a poskytovat tak svým pacientům vysoce odbornou a komplexní péči. Přestože je ošetřovatelství v urologii stále ještě v plenkách, ve světě již existují kliniky nebo ambulance, kde sestra převzala významnou část péče o pacienty, kterou dosud museli vykonávat lékaři. Sestry tak mohou například předepisovat některé léky, plánovat léčbu a jsou také zodpovědné za kompletní dispenzární péči o pacienty s vybranými diagnózami. V tomto

článku bychom rády ukázaly, jaké výhody má rozšíření kompetencí sester a jejich specializace v urologii pro pacienty, lékaře a sestry samotné.

Současné možnosti postkvalifikačního vzdělávání sester v České republice umožňují specializaci v následujících oborech: intenzivní péče, perioperační péče, dětské ošetřovatelství, dětská intenzivní péče, ošetřovatelská péče v interně, v chirurgii, v psychiatrii, v geriatrii, perfuziologie, domácí a hospicová péče, organizace a řízení ve zdravotnictví.

V zemích, jako je Švédsko, Irsko a Nizozemsko, lze využít postkvalifikační vzdělávání sester k rozšíření kompetencí a poskytování samostatné péče urologickým pacientům pod dálkovým vedením urologa. Zatímco v České republice končí kompetence urologické sestry možností zavádět močový katétr mužským pacientům po absolvování přísluš-

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethics approval and consent to participate:

The authors attest that their study is in compliance with human studies committees and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the Food and Drug Administration guidelines, including patient consent where appropriate. The authors also declare that their paper is in accordance with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018.

Conflict of interest:

Not applicable.

Consent for publication:

Not applicable.

Authors' contributions:

A/N

Cit. zkr: **Urol. praxi. 2024;25(1):53-54**
<https://doi.org/10.36290/uro.2024.020>
Článek přijat redakcí: 16. 1. 2024
Článek přijat k tisku: 23. 1. 2024

Mgr. Bc. Hana Novotná
hana.novotna@fnmotol.cz